

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้นอกระบบของประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

อุษา อมรรักษ์ยาวิจารณ์

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด E-mail : usa.daybeds@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาสาเหตุในการเกิดหนี้นอกระบบ พร้อมกับวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมเงินนอกระบบ และค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบโดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร จำนวน 400 คน พบว่า ที่ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย และ เกษตรกรรม สาเหตุที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบในระดับมาก สูงสุด คือ ด้านรายได้ รองลงมา ได้แก่ ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ตามลำดับ ส่วนสาเหตุการก่อหนี้และมูลเหตุของการเป็นหนี้นอกระบบ คือ รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุด แหล่งการกู้เงินของประชาชนส่วนใหญ่มาจากญาติ พี่น้อง และธุรกิจเงินกู้นอกระบบ เหตุผลในการกู้เงินเพื่อหมุนเวียนในการใช้จ่ายธุรกิจ และใช้จ่ายประจำวันมีความถี่ในการกู้เงินจำนวน 3 เดือนต่อครั้ง จำนวนเงินในการกู้ในแต่ละครั้ง 20,001 - 30,000 บาท ทั้งนี้ส่วนใหญ่เคยผิมนัดชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ สาเหตุที่ผิมนัด คือ เหนียวหนี้ เกิดจากความจำเป็นในครอบครัว ส่วนเพื่อน และญาติพี่น้องจะเป็นบุคคลให้ความช่วยเหลือในการชำระหนี้นอกระบบ ส่วนด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาของภาครัฐบาล มีความคิดเห็นระดับมาก ในโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการมากกว่าสินเชื่อ Nano-Finance นอกจากนี้ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลต่อการเกิดหนี้นอกระบบแตกต่างกัน และพฤติกรรมการกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับรายได้ ค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านสังคม และด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้

คำสำคัญ : หนี้นอกระบบ, การกู้เงิน, ชำระหนี้, ชุมพร

Factors Affecting the Occurrence of Debt outside the Public System of Mueang Chumphon, Chumphon Province

U-sa Amorrachayawichan

Stamford International University E-mail : usa.daybeds@gmail.com

Abstract

This research study about factors that influence debt outside the public system in Municipal Chumphon, Mueang Chumphon following to these objectives: 1) To study factor or cause of predatory loans of the public in Mueang Chumphon; 2) to predatory loan behavior of the public in Mueang Chumphon; and 3) to study solution support to solve problems of predatory loans for the public in Mueang Chumphon. This research was a survey research by collecting data from questionnaires. The sample of the study was the public in Mueang Chumphon, a total of 400 persons. Most of the sample were career workers, followed by merchants and agricultural workers respectively. Results of the study found factors or causes of predatory loans of the public incomes (the highest), followed by social causes, expenses, motivation, and stimulus, respectively. The reason of rent money from debt outside the public system were cash flow in business and also for daily expense, with a frequency of once per three months and the range of money was between 20,001 - 30,000 Baht. Most of the public missed appointment of repaying the debt outside the public system because they did not want to repay, or some necessary concern in the family was next reason. When there was a problem of missed appointments in repaying the predatory loan, friends or family supported repaying the debt outside the public system. For solutions of the government to fix this problem, there were a lot of opinions in project solutions for integrative social and poverty problems rather than Nano-Finance. Results of the hypothesis found that personal factors, such as gender, education, occupation, salary, and number of family member influenced predatory loans in Mueang Chumphon differently. Moreover, behavior of borrowing money was also related to factors of predatory loans of the public in Mueang Chumphon for instant income, expenses, motivation and stimulus, social factors, and public relations of loan resources.

Key words : External Debt, Loans, Debt Settlement, Chumphon.

บทนำ

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลถึงวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ถึงแม้รัฐบาลจะได้กำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้านก็ตาม แต่ผลจากการเร่งรัดการพัฒนากลับทำให้เกิดปัญหา ความเสื่อมล้ำทางสังคมและปัญหาอื่น ๆ อีกมากมายโดยเฉพาะปัญหาหนี้ของประชาชนคนธรรมดาและของบุคคลหลาย ๆ อาชีพนั้นมีอยู่ ทั่วประเทศ เป็นปัญหาสำคัญของสังคมและเศรษฐกิจชาติ บ้านเมือง ที่ผ่านมาทางภาครัฐและสำนักงานข่าวหลายหน่วยงานได้มีการลงพื้นที่สำรวจโดยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงของหนี้ในระบบประการแรก คือ ประชาชนจำนวนมากขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน จึงหันหน้าเข้าสู่วงจรหนี้และประการที่สอง เกิดจากเจ้าหน้าที่อาศัยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่สูงกว่าเอารัดเอาเปรียบด้วยวิธีการต่าง ๆ (สุวรรณดา ดอกไม้คี่ และ เยาวภา ปฐมศิริกุล, 2558 : 29)

รูปแบบหนี้ในระบบสามารถแบ่งได้ 3 ประเภทคือ 1) การสัญญากู้เงินโดยการจำนองและขายฝากที่ดินเมื่อประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้ต้องการกู้ยืมเงินจำนวนมาก หากประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้มีที่ดินทำกิน เจ้าหนี้ระบบจะให้ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้นำเอกสารการครอบครองที่ดิน เช่น โฉนด หรือ น.ส.3 มาจำนองหรือขายฝากไว้กับเจ้าหนี้ ระบบ 2) การทำสัญญาเงินกู้กระดาษเปล่าหรือสัญญาเงินกู้ไม่ออกจำนวนตัวเลขระบุลงในสัญญาเงินกู้ประเภทนี้ เจ้าหนี้ระบบจะให้ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้เซ็นชื่อไว้ในเอกสารการกู้ยืม โดยไม่มีกรการกรอรายละเอียดและตัวเลข โดยเจ้าหนี้

นอกระบบมักอ้างว่าจะนำมากรอกข้อความ และเนื้อหาในภายหลังเอง จากข้อมูลที่ได้ค้นคว้า และศึกษาพบว่า ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้โดยส่วนใหญ่เมื่อมีความเดือดร้อน และมีเหตุให้ต้องการใช้เงินเร่งด่วน มักต้องยอมจำนนต่อเงื่อนไขการกู้ยืมเงินของเจ้าหนี้ระบบ ถึงแม้จะรู้ว่าสัญญาเงินกู้ไม่เป็นธรรม 3) เงินกู้แบบจ่ายดอกเบี้ยรายวัน (Loan Shark) เป็นเงินกู้แบบสำหรับผู้ที่ต้องการเงินเร่งด่วนแต่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้ที่กู้หนี้ระบบรูปแบบนี้มักไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้แล้วจึงจำยอมต้องกู้เงินประเภทนี้ ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้ที่ต้องการเงินกู้เร่งด่วนจะต้องขอเงินผ่านพนักงานของบริษัทหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่าพวก “หมวกกันน็อค” เนื่องจากพนักงานเหล่านี้ จะใช้มอเตอร์ไซด์ และสวมหมวกกันน็อคในการตระเวนปล่อย และเก็บคืนเงินกู้วงเงินกู้เร่งด่วนอยู่ที่ประมาณ 1,000-10,000 บาท โดยเจ้าหนี้จะคำนวณและรวมดอกเบี้ยที่ประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้ต้องจ่ายรวมเข้าไว้กับเงินต้น โดยประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้จะต้องชำระดอกเบี้ยรายวันให้กับเจ้าหนี้เฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อช่วงเวลาของการชำระคืน เช่น 20 วัน หรือ 24 วัน เจ้าหนี้ระบบประเภทนี้บางราย จะมีการทวงหนี้ด้วยวิธีการข่มขู่ คุกคาม จนถึงขั้นทำร้ายร่างกายหากประชาชน/ผู้กู้/ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ตามกำหนด (ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และหอการค้า, 2557)

จากการสำรวจเทศบาลเมืองชุมพร ได้มีประชาชนมายื่นคำร้องขอจดทะเบียนแก้ปัญหาและความยากจนเชิงบูรณาการตามนโยบายของรัฐบาลได้ ตั้งแต่วันที่ 5 ม.ค. - 31 มี.ค.47 มีประชาชนที่เคยใช้บริการเงินกู้ระบบคิด

เป็นร้อยละ 54 ของประชากรทั้งหมด (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2558) โดยประชาชนที่เคยใช้บริการเงินกู้ธนาคารส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย และเกษตรกรกรม (ปรับปรุงข่าวล่าสุด 26/01/2004, โดย ประชาสัมพันธ์อำเภอเมืองชุมพร) จากในสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันการกีดกันนอกระบบของประชาชนในเทศบาลเมืองอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงและปัจจัยที่มีผลให้เกิดนอกระบบของประชาชนว่ามีปัจจัยใดบ้างในการเกิดนอกระบบเพื่อเป็นแนวทางที่จะใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและจะทำให้เข้าใจปัญหาได้ดียิ่งขึ้นและสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและความยากจนเชิงบูรณาการตามนโยบายของรัฐบาลได้ โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกที่จะศึกษาโดยใช้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร เป็นแหล่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2558)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยหรือสาเหตุในการเกิดนอกระบบของประชาชนในเทศบาลเมืองชุมพร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมเงินนอกระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้นอกระบบให้กับประชาชนในเทศบาลเมืองชุมพร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรต้น

- ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- พฤติกรรมในการกู้ยืมเงิน ประกอบด้วย ความถี่ในการกู้ยืมเงินนอกระบบ ปริมาณเงินกู้ นอกระบบ และระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้

1.2 ตัวแปรตาม

- ปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินนอกระบบของประชาชน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านแรงจูงใจสิ่งกระตุ้น และปัจจัยด้านสังคม

- แนวทางการแก้ไขปัญหานี้นอกระบบของภาค รัฐบาล ประกอบด้วย โครงการแก้ไขปัญหานี้สิ้นแบบบูรณาการ และสินเชื่อโนโไฟแนนซ์

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรในเทศบาลอำเภอเมืองชุมพรทั้ง 17 ตำบล 165 หมู่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 143,767 คน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จึงได้มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1973) โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 3.00 หรือ (0.03) ที่ระดับความเชื่อมั่น 97.0

ดังนั้นเมื่อแทนค่าในสูตรจะได้จะได้กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ 400 คนที่เคยใช้บริการเงินกู้ธนาคาร ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง รองลงมา คืออาชีพค้าขายและเกษตรกรกรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาข้อมูลเอกสาร เป็นการศึกษา รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ โดยมีการศึกษา 3 แบบ คือ ดังนี้

3.1 ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ เป็นข้อมูล จากที่ว่าการอำเภอเมืองชุมพร ถนนปรมินทรมรรคา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

3.2 ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ เป็นข้อมูล ที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว อาทิ ทฤษฎี แนวคิด แนวทาง และเอกสารการวิจัย เป็นต้น

3.3 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้ประสบปัญหา หนี้สินนอกระบบที่มาจดทะเบียนและไม่ จดทะเบียนกับที่ว่าการอำเภอเมืองชุมพร ใน โครงการการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนเชิงบูรณาการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูล ปฐมภูมิได้แก่ ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยในการตัดสินใจที่มีอิทธิพลต่อการเป็น หนี้เงินนอกระบบของประชาชนในเทศบาล เมืองชุมพร ซึ่งเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืม เงินนอกระบบ คือ ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้าน ค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านบริการ ปัจจัยแรงจูงใจและ สิ่งกระตุ้น ปัจจัยด้านสังคม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกปัจจัยที่เห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด ต่อปัจจัยที่มี ผลต่อการกู้ยืมเงินนอกระบบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ

4.1 สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ นำมาใช้บรรยายคุณลักษณะของข้อมูลที่เก็บ รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาได้แก่หาค่า จำนวนความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อใช้แปล ความหมายข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของ

แบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย เพื่อใช้วิเคราะห์ระดับ ปัจจัยที่มีผลต่อ การเกิดหนี้นอกระบบของ ประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร และค่าความเบี่ยงมาตรฐาน คือ ใช้เพื่ออธิบาย ลักษณะการกระจายของข้อมูลเพื่อใช้แปล ความหมายข้อมูลของปัจจัยที่มีผลต่อการเกิด หนี้นอกระบบของประชาชน แล้วทำการ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีทดสอบค่า Independent Samples T-Test และเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้ F-test โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) นอกจากนี้ทำการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) หาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (r)

ผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบของ ประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร แตกต่างกันใช้สถิติทดสอบแบบ t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ มีค่า Sig. < 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น และ ด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินทุน

1. ด้านเพศ มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการ เกิดหนี้นอกระบบของประชาชน ในเทศบาลเมือง ชุมพรฯ ผลการทดสอบ ได้ว่า เป็นการยอมรับ ด้านเพศ ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิด หนี้นอกระบบของประชาชน ในเทศบาลเมือง ชุมพรฯ แตกต่างกัน โดยกลุ่มประชาชนเพศชายจะ

มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบสูงกว่าประชาชนเพศหญิง อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ด้านอายุ มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ สรุปผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับด้านอายุ ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชนฯ ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ด้านสถานภาพ มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับด้านสถานภาพ ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ด้านระดับการศึกษา มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับ ด้านระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ด้านอาชีพ มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับด้านอาชีพ ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชนในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

7. ด้านรายได้ต่อเดือน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ ผลการทดสอบได้ว่า เป็นการยอมรับ ด้านรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพราฯ แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ ที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบของประชาชน

	เพศ	N	\bar{X}	SD.	t.	Sig.
ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้อระบบ	ชาย	192	3.68	0.54	3.926	0.000*
	หญิง	208	3.47	0.52		
	รวม	400	3.57	0.54		

2. ด้านปริมาณเงินกู้ นอกกระบบมีความสัมพันธ์กับปัจจัย ที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ผลการทดสอบในภาพรวมได้ว่าเป็นการยอมรับด้านปริมาณเงิน กู้นอกกระบบมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ นอกกระบบของประชาชน โดยด้านรายได้มีความสัมพันธ์เชิงลบสูงสุด รองลงมา ด้านการ ประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้ ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย และด้านแรง จูงใจและสิ่งกระตุ้น ตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ด้านระยะเวลาในการผ่อนชำระเงินกู้ นอกกระบบมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ผลการทดสอบได้ว่าเป็นการยอมรับด้าน ระยะเวลาในการผ่อนชำระเงินกู้ นอกกระบบมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับปัจจัย ที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพร โดยด้านแรงจูงใจ และ สิ่งกระตุ้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงสุด รองลงมา ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านรายได้ และด้านการ ประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้ ตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบของภาครัฐบาลมีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน โดยใช้ ใช้สถิติ ทดสอบแบบ Pearson Correlation Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในรายด้าน พบว่า ค่า Sig. <0.05 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านสังคม และด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้

1. ผลการทดสอบแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบของภาครัฐบาลด้านโครงการ แก้ไขปัญหาหนี้สิ้นแบบบูรณาการกับปัจจัยที่มีผล ในการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ผลการทดสอบ ในภาพรวมได้ว่าเป็นการยอมรับด้านโครงการ

แก้ไขปัญหาหนี้สิ้นแบบบูรณาการมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบ ของประชาชน โดยด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น มีความสัมพันธ์เชิงบวก สูงสุด รองลงมา ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านรายได้ ด้านการ ประชาสัมพันธ์ แหล่งเงินกู้ ตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ ของภาครัฐบาล ด้านสินเชื่ออาโนไฟแนนซ์มี ความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ นอก ระบบของประชาชน ผลการทดสอบในภาพรวม ได้ว่าเป็นการยอมรับด้านสินเชื่ออาโนไฟแนนซ์มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ นอกกระบบของประชาชน โดยด้านแรงจูงใจ และ สิ่งกระตุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวก สูงสุด รองลงมา ด้านสังคมด้านค่าใช้จ่ายด้านรายได้ และ ด้าน การ ประชาสัมพันธ์ของ แหล่งเงินกู้ ตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบ ของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพร คือ ด้านรายได้ รองลงมา ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น และด้านการประชาสัมพันธ์ ของแหล่งเงินกู้ ตามลำดับ โดยผลการศึกษา พบว่า ด้านรายได้ คือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อ การบริโภค และด้านค่าใช้จ่ายในการบริโภค และ ใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูง การไม่มีอาชีพเสริม การขาดแหล่งเงินทุน รายได้น้อย ซึ่งได้มีความเห็น ที่สอดคล้องกับ ภาว ศรีนวล, สุนันท์ สีสังข์, พรชุลี นิลวิเศษ (2555) ได้ศึกษามูลเหตุการณ เป็นหนี้ในระบบของเกษตรกรอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนมโดยมีวัตถุประสงค์ ศึกษา มูลเหตุการณเป็นหนี้ในระบบของเกษตรกรและ

ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับแนวทางการลดการเป็นหนี้ในครัวเรือนและการเป็นหนี้นอกระบบของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า มูลเหตุการณืเป็นหนี้นอกระบบคือการใช้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย โดยสาเหตุที่มีความสำคัญคือ การไม่มีอาชีพเสริม การขาดแหล่งเงินทุน รายได้ต่ำ ทำให้เกิดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการกู้ยืมเงินเพื่อมาหมุนเวียนในธุรกิจและการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน อีกทั้งการกู้ยืมเงินหนี้นอกระบบในอัตราดอกเบี้ยสามารถต่อรองได้ พร้อมได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และจากการบอกต่อกันในครอบครัวถึงการกู้เงินนอกระบบ จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ภาครัฐบาลช่วยเหลือประชาชนในแนวทางการแก้ไขปัญหาของเงินกู้นอกระบบ ผ่านโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ โดยหลักที่ประชาชนต้องการคือ การสร้างรายได้เสริม และการเข้าถึง สินเชื่อ Nano-Finance ที่รัฐบาลประกาศ

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้นอกระบบและมูลเหตุของการเป็นหนี้นอกระบบของประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่รายได้ ไม่เพียงพอโดยการกู้ยืมเงินนอกระบบประชาชนจะกู้จากญาติ พี่น้อง รองลงมา ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ เหตุผลในการกู้เงินพบว่า เพื่อหมุนเวียนในการใช้จ่าย รองลงมา ใช้จ่ายประจำวัน สอดคล้องกับ สุกัญญา บุญศิริ (2557) ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมการก่อหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบและเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้นอกระบบของผู้ค้าปลีกสินค้าเกษตร ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ อาหารทะเล โดยผลจากการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เพื่อหมุนเวียนในการค้าและใช้จ่ายในครัวเรือน มีความถี่ในการกู้เงินมากที่สุด จำนวน 3 เดือนต่อครั้ง จำนวนเงินในการกู้

20,001 - 30,000 บาท ระยะเวลาในการผ่อนเงินกู้มากที่สุด จำนวน 2 เดือน ซึ่งจากผลที่ออกมาถึงความสอดคล้องกับ มัทนี สุจาศรี (2553) ศึกษาถึงพฤติกรรมการกู้ยืมเงินนอกระบบของครัวเรือนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้หนี้นอกระบบจากการศึกษา พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของประชากรพบว่า มีความถี่ในการกู้ยืมเงิน 3 เดือนต่อครั้งในการใช้บริการ ส่วนใหญ่กู้เงินในปริมาณ 5,000 - 10,000 บาท และมีระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้เงินกู้นอกระบบนาน 3 เดือนต่อครั้ง จากการศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยพบว่า ปัจจัยด้านรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้ยืมเงินนอกระบบมากที่สุด รองลงมาเป็นปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ผู้กู้/ลูกหนี้เคยผิดนัดชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ และมีจำนวนครั้งผิดนัดผ่อนชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ มากสุด จำนวน 3 ครั้ง สาเหตุที่ผิดนัดผ่อนชำระหนี้เงินกู้นอกระบบมากที่สุด เทียบหนี้ รองลงมา เกิดจากความจำเป็นในครอบครัว โดยเพื่อน และญาติพี่น้องเป็นบุคคลให้ความช่วยเหลือหลังจากผิดนัดชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเอยก สุรพงษ์ ชาวอ่อง (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า โดยศึกษาปัจจัยหลักด้านข้อมูลส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการกู้เงินและมูลเหตุของหนี้ค้างชำระผลจากการศึกษาปัจจัยหลักที่ทำให้เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ประกอบด้วยเกษตรกรนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น นำไปใช้ในการบริโภคหรือใช้จ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต

ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล มีผลต่อปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบของประชาชนในเทศบาลเมืองชุมพร แตกต่างกัน โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเพศชาย มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลใน

การเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า เพศหญิง ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มประถมศึกษา มีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือ ปวช. อนุปริญญาหรือ ปวส. และปริญญาโทขึ้นไป กลุ่มการศึกษามัธยมศึกษาหรือ ปวช. อนุปริญญาหรือปวส. จะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มปริญญาตรีและกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรีที่มีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่ากลุ่มระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป

ในด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มรับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มที่รับจ้างทั่วไปและอาชีพอิสระ กลุ่มพนักงานเอกชนมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มรับจ้างทั่วไป เกษตรกร และอาชีพอิสระ กลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มที่ทำอาชีพอิสระ กลุ่มรับจ้างทั่วไป ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาและสูงกว่ากลุ่มที่ทำอาชีพอิสระ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาจะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มที่ทำอาชีพอิสระและกลุ่มเกษตรกรจะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มที่ทำอาชีพอิสระ ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า กลุ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน จะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 3 คน และกลุ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน จะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ สูงกว่า กลุ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คน ขึ้นไป ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท

10,001 - 20,000 บาท 20,001 - 30,000 บาท และ 30,000 บาท ขึ้นไปกลุ่มรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท รายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จะมีปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท และ รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป และกลุ่มรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จะมีค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ต่ำกว่า กลุ่มรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท ขึ้นไป

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบของประชาชน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านสังคม และ ด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้ โดยด้านความถี่ในการกู้เงินนอกระบบและด้านระยะเวลาในการผ่อนชำระเงินกู้ นอกระบบ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้นสูงสุด ด้านปริมาณเงินกู้นอกระบบ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ด้านรายได้มีความสัมพันธ์เชิงลบสูงสุด และแนวทาง การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของภาครัฐบาลมีความ สัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบของประชาชน โดยด้านโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินแบบบูรณาการและด้านสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์มีความสัมพันธ์ กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้นอกระบบ ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น สูงสุด รองลงมา ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านรายได้ และด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลในการเกิดหนี้ของระบบของประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ กับการให้ความรู้ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารทางการเงิน การออมเงิน การจัดทำสมุดบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อให้ประชาชนสามารถบริหารจัดการทางการเงิน ได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุน การสร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การสนับสนุน การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พิเศษและส่งเสริมการออมเงินให้ประชาชน

2. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ มีผลในการเกิดหนี้ของระบบของประชาชน ในเทศบาลเมืองชุมพร สูงสุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ กับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนที่ยากจนและมีรายได้น้อย สามารถเข้าถึงแหล่งกู้ยืมเงินหรือแหล่งสินเชื่อที่เป็นธรรมได้มากขึ้นสามารถนำเงินกู้ยืมมาเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนจากภาระค่าครองชีพ และลดปัญหาเรื่องการก่อหนี้ของระบบของประชาชน

3. จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รายได้ ไม่เพียงพอ และมีเงินกู้ยืมในระบบมากที่สุด หมุนเวียนในการใช้จ่ายดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลอดจนให้การศึกษา อบรมอาชีพเพื่อให้สามารถพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสร้างรายได้และลดปัญหาหนี้สินและการก่อหนี้ของระบบของประชาชน

References

- Boonsiri, S. (2014). Factor affecting on unorganized debt of agricultural products retailers in fresh market under the bangkok metropolitan administration city market office. **Journal of Research** 5(1), 75-90.
- Center District. (2015). **The survey Chumphon municipality**. Searching for November 12th 2014 From <http://www.amphoe.com/menu.php?mid=1&am=122&pv=11>.
- Centre for Economic and Business Forecasting, University of the Thai Chamber of Commerce. (2014). **The household debt**. searching for November 12th 2014 From http://cebf.utcc.ac.th/upload/poll_file/file_th_39d25y2014.pdf.
- Finance Information Group Ministry of Finance. (2014). **Debt solutions system integration and sustainability**. searching for November 12th 2014 (From <http://www.ryt9.com/s/prg/1972323>.)
- Help debtors and people who are not treated fairly. (2014). Ministry of Justice. **Justice potential legal Plas people “Armed debtor knowingly debt”** searching for November 12th 2014 From http://website2556.moj.go.th/upload/main_magazine/uploadfiles/1496_col_9314.pdf.

- Kaewma, C. (2010). **Debt and decision of not paying off informal debt by entrepreneurs of motorcycle taxi.** A thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the Degree Master of business administration, Silpakorn University
- Kanjang, K. (2004). The external debt of the public in the subdistrict King Amphoe Lao Sua Kok, Ubon Ratchathani, **Special issue, Master of Public Administration Department of General Administration,** College of Public Administration. Burapa university.
- Kaonglaong, S. (2006). **Factors affecting the overdue debt case study: Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, Amphoe Bang Saphan, Prachuap Khiri Khan Province.** MBA Thesis Faculty of Business Administration, Stamford International University.
- Pootanast, P. (2012). Government policies in the management of external debt in Bangkok. **Journal of Humanities and Social Sciences, Maharakrm university.** 32(6), 210-220.
- Srinuan, N., Seesang, S. and Nilvises, P. (2011). The informal loan causes of farmers in pla pak district of nakhon phanom province. **The 2nd STOU Graduate Research Conference.**
- Sujasee, M. (2009). **Factors affecting the external debt of the household municipalities Chom Phu, Saraphi District of Chiang Mai Province**
- Tanyapot, T. (2011). Study the causes and factors that led to the debt and the need to provide government assistance to people who owe the system as well as the guidelines in enhancing careers, increase revenue and enhance the quality of life to be able to solve the debt problem formal sustainability. Bangkok: Thailand National Defence College.